

NIEUW GEMEENTEDECREET

Het nieuw gemeentedecreet werd onlangs goedgekeurd. Om u de volledige lectuur van het 215 pagina's tellende document te besparen, werd hieronder een selectie gemaakt van de belangrijkste punten.

→ Burgemeester is niet langer automatisch de voorzitter van de gemeenteraad

Op de installatievergadering verkiezen de gemeenteraadsleden een voorzitter. Hij of zij wordt verkozen op basis van een akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter, die ondertekend is door meer dan de helft van de verkozenen.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-voorzitter vermelden, net als de naam van diegene die hem zal opvolgen voor de resterende tijd van de legislatuur.

De akte wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de gemeentesecretaris overhandigd.

Vormvereisten van de akte van voordracht

- ondertekend door minstens de meerderheid van de personen van dezelfde lijst als de kandidaat
- elk gemeenteraadslid kan maar één akte ondertekenen

Wat als de voorzitter van de gemeenteraad tijdelijk afwezig is of de zitting moet verlaten ?

Het raadslid met de meeste anciënniteit neemt het voorzitterschap waar.

→ Gemeenteraadsleden kunnen tijdelijk vervangen worden

Om wie gaat het ?

- gemeenteraadsleden die om medische redenen, studieredenen of wegens een verblijf in het buitenland gedurende minstens 12 weken niet aanwezig kunnen zijn op de vergaderingen van de gemeenteraad en vervangen willen worden
- gemeenteraadsleden die ouderschapsverlof willen nemen
- de voorzitter van de gemeenteraad die lid is van de federale of Vlaamse Regering of van de Europese Commissie

- de voorzitter van de gemeenteraad die ook OCMW-voorzitter is.

Hoe lang duurt de vervanging ?

Er is geen maximumtermijn. De vervanging duurt zolang de toestand van de verhindering duurt.

Door wie wordt het gemeenteraadslid vervangen ?

Door zijn opvolger

→ Werking van de gemeenteraad : enkele veranderingen

De voorzitter van de gemeenteraad stelt de agenda op. De agenda bevat minstens de punten die hem door de burgemeester en schepenen worden meegedeeld. Gemeenteraadsleden hebben het recht om de burgemeester en de schepenen mondelinge en schriftelijke vragen te stellen.

De fracties

- de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst verkozen zijn of op lijsten die zich onderling hebben verenigd, vormen één fractie.
 - De mandaten in iedere commissie worden door de gemeenteraad evenredig verdeeld over de fracties
 - De burgemeester en schepenen kunnen geen voorzitter zijn van een gemeenteraadscommissie
- De gemeenteraad neemt een deontologische code aan

→ Samenstelling van het college van burgemeester en schepenen

Van het college van burgemeester en schepenen maken volgende mensen deel uit :

- de burgemeester
 - de schepenen
 - max 2 in gemeenten met minder dan 1000 inwoners
 - max 3 in gemeenten met 1000 tot 4999 inwoners
 - max 4 in gemeenten met 5000 tot 9999 inwoners
 - max 5 in gemeenten met 10.000 tot 19.999 inwoners
 - max 6 in gemeenten met 20.000 tot 29.999 inwoners
 - max 7 in gemeenten met 30.000 tot 49.999 inwoners
 - max 8 in gemeenten met 50.000 tot 99.999 inwoners
 - max 9 in gemeenten met 100.000 tot 199.999 inwoners
 - max 10 in gemeenten met 200.000 of meer inwoners
- !!!! dit is inderdaad een verandering : als een gemeente beslist te besturen met minder schepenen dan kan dat !!!!
- de OCMW-voorzitter
- !!!! de toevoeging van de OCMW-voorzitter aan het college van burgemeester en schepenen is verplicht vanaf 2013 en kan al vanaf 2007 !!!!

Mannen én vrouwen !

In het college van burgemeester en schepenen bestaat steeds uit personen van verschillend geslacht. Mocht blijken dat dit college niet rechtsgeldig is samengesteld (het bestaat bvb alleen uit mannen), dan wordt de laatst verkozen schepen in rang vervangen door het op dezelfde lijst verkozen gemeenteraadslid van het andere geslacht met het meeste aantal naamstemmen. Als er geen verkozen gemeenteraadsliden van het andere

geslacht op die lijst voorkomen, wordt de schepen van rechtswege vervangen door het niet-verkozen gemeenteraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen op diezelfde lijst.

Hoe worden de schepenen verkozen ?

Schepenen worden verkozen door de gemeenteraad, onder de gemeenteraadsliden op basis van een gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen.

vormvereisten

- ondertekend door minstens de helft van de gemeenteraadsliden
- ondertekend door minstens de helft van de verkozenen van de lijst van de kandidaat
- alleen ontvankelijk als de voordracht betrekking heeft op personen van verschillend geslacht.
- Wordt ten laatste 8 dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de gemeentesecretaris overhandigd.

!!!! de gezamenlijke akte van voordracht kan ook de einddatum van een mandaat van een kandidaat-schepenen vermelden, met de naam van zijn opvolger

Werking van het college van burgemeester en schepenen

- de notulen van de vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen worden bezorgd aan de gemeenteraadsliden
- het college van burgemeester en schepenen neemt een deontologische code aan, die minstens de deontologische code van de gemeenteraad omvat

→ De burgemeester

- wordt benoemd uit de verkozen gemeenteraadsliden
- wordt voorgedragen via een akte van voordracht, die wordt voorgelegd aan de provinciegouverneur. Deze akte moet ondertekend zijn door :
 - minstens de helft van de gemeenteraadsliden
 - minstens de helft van de gemeenteraadsliden die verkozen werden op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-burgemeester
- de akte van voordracht kan ook een einddatum van het mandaat vermelden, met de opvolger
- na de gemeenteraadsverkiezingen blijft de aftredende burgemeester in functie tot de installatie van de nieuwe burgemeester

- de voorzitter van de gemeenteraad moet de gemeenteraad bijeenroepen op verzoek van de burgemeester. Voorwaarde is dat de door de burgemeester voorgestelde agenda uitsluitend betrekking heeft op de bevoegdheden van de burgemeester
- de burgemeester (en de schepenen) brengen de gemeenteraad schriftelijk op de hoogte van de bezoldigde activiteiten die ze naast hun mandaat uitoefenen.

→ De gemeentelijke administratie

De gemeentesecretaris en de adjunct-gemeentesecretaris

Ten minste na iedere volledige vernieuwing van de gemeenteraad sluit de gemeentesecretaris mede namens het managementteam een afsprakennota met het college van burgemeester en schepenen en met de burgemeester over de wijze waarop de gemeentesecretaris en de overige leden van het managementteam met het college van burgemeester en schepenen en de burgemeester samenwerken om de beleidsdoelstellingen te realiseren, en over de omgangsvormen tussen bestuur en administratie.

De ontvanger wordt financieel beheerder

Vroeger was de ontvanger autonoom naast de gemeentesecretaris. Nu staat de financieel beheerder onder de functionele leiding van de gemeentesecretaris. Hij staat in voor de uitvoering van de betaling van de uitgaven, na de uitdrukkelijke betalingsopdracht van de gemeentesecretaris.

Het managementteam

In elke gemeente is er een managementteam. Het bestaat uit de gemeentesecretaris, de financieel beheerder en, in voorkomend geval, de adjunct-gemeentesecretaris en, desgevallend, de personeelsleden die volgens het organogram tot het managementteam behoren.

De gemeenteraad is bevoegd voor de aanstelling en het ontslag van de leden van het managementteam en treedt ten aanzien van hen op als tuchtoverheid. Het managementteam vergadert geregeld onder het voorzitterschap van de gemeentesecretaris.

Interne controle

De gemeentesecretaris staat in voor de organisatie en de werking van het interne controlesysteem. Hij rapporteert daarover jaarlijks aan het college van burgemeester en schepenen en aan de gemeenteraad. De gemeentesecretaris brengt het personeel op de hoogte van het interne controlesysteem en ook van de wijzigingen ervan.

Het gemeentepersoneel en de evaluatie ervan

- De gemeenteraad stelt een deontologische code voor het gemeentepersoneel vast.
- De personeelsleden van de gemeente worden geëvalueerd op ambtelijk niveau
- De gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris en de financieel beheerder worden geëvalueerd door een bijzondere gemeenteraadscommissie. Deze commissie wordt voorgezeten door de voorzitter van de gemeenteraad. Die evaluatie vindt plaats op basis van een voorbereidend rapport, opgesteld door externe deskundigen in het personeelsbeleid, en op basis van een verslag van het college van burgemeester en schepenen.

→ Planning en financieel beheer

Strategische meerjarenplanning

- voor het einde van het jaar dat volgt op de gemeenteraadsverkiezingen en voor hij beraadslaagt over het budget voor het volgende boekjaar, stelt de gemeenteraad een meerjarenplan vast. Dat meerjarenplan bestaat uit een strategische nota en een financiële nota. Het heeft betrekking op de hele periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen, te rekenen vanaf de datum van vaststelling ervan.
- De strategische nota bevat :
 - de beleidsdoelstellingen
 - de beleidsopties voor het intern en extern te voeren gemeentebestuur op elkaar afgestemd en geïntegreerd weergegeven.
- in de financiële nota wordt verduidelijkt hoe het financiële evenwicht wordt gehandhaafd en worden de financiële consequenties van de beleidsopties van de strategische nota weergegeven.
- Het ontwerp van meerjarenplan wordt op zijn minst veertien dagen voor de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad bezorgd.

- De gemeenteraad past jaarlijks waar nodig het meerjarenplan aan in de loop van het vierde kwartaal en voor hij beraadslaagt over het budget voor het volgende boekjaar

Het budget

- het ontwerp van budget wordt op zijn minst veertien dagen voor de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad bezorgd.
- Het budget van de gemeente omvat een beleidsnota en een financiële nota
- De beleidsnota :
 - verwoordt het beleid dat de gemeente gedurende het boekjaar zal voeren
 - concretiseert de beleidsdoelstellingen
 - omvat een toelichting omtrent de financiële toestand van de gemeente
 - verwoordt de aansluiting met de financiële nota
- de financiële nota bevat minstens
 - het exploitatiebudget
 - het investeringsbudget
 - het liquiditeitenbudget

→ Varia

- Uiterlijk op 1 juni van het jaar waarin de gemeenteraadsverkiezingen zullen plaatsvinden, stelt de Vlaamse Regering een lijst op van het aantal te verkiezen gemeenteraadsleden per gemeente. Het in aanmerking te nemen inwoneraantal is het aantal personen dat ingeschreven is in het rijksregister van de natuurlijke personen die op 1 januari van het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen hun hoofdverblijfplaats in de desbetreffende gemeente hadden.
- De verkozen gemeenteraadsleden worden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad door de uit-tredende voorzitter van de gemeenteraad bijeenge-roepen op de installatievergadering, die in het gemeentehuis plaatsvindt op de eerste werkdag van de maand januari om 20 uur.
- De uittredende voorzitter van de gemeenteraad zit de installatievergadering voor. Hij blijft voorzitter van de gemeenteraad tot een nieuwe voorzitter verkozen is. Indien de uittredende voorzitter van de gemeenteraad de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt ze voorgezeten door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen in volgorde van hun rang.
- De eed die gemeenteraadsleden afleggen is veranderd : "ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen"